

Łódź, dnia 15 lipca 2016 roku

Pan
Rafał Kądziela
Burmistrz Miasta i Gminy
Opoczno

WK – 602/51/2016

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity z Dz. U. z 2016 r., poz. 561) informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Opocznie¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z 2013 i 2014 roku oraz I półrocza 2015 roku, dotyczące przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań finansowych; realizacji dochodów z podatków; realizacji dochodów z majątku; wydatków na dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych; wydatków inwestycyjnych; ewidencji i inwentaryzacji majątku; zadań realizowanych na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego oraz poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli z tytułu wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów oraz naruszenia procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności:

I.

W zakresie spraw organizacyjnych i funkcjonowania kontroli wewnętrznej

1. W wyniku analizy treści statutu zakładu budżetowego – Krytej Pływalni „Opoczyńska Fala” w Opocznie, nadanego uchwałą nr IX/76/03 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 27 czerwca 2003 roku w sprawie utworzenia zakładu budżetowego pn. Kryta Pływalnia „Opoczyńska Fala” w Opocznie, kontrolujące ustaliły, że w § 9 ww. Statutu określono, że Kryta Pływalnia

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 10 grudnia 2015 roku – 4 marca 2016 roku. Protokół podpisany został w dniu 25 maja 2016 roku.

„Opoczyńska Fala” może prowadzić działalność gospodarczą poza zadaniami o charakterze użyteczności publicznej. Powyższy zapis nie był zgodny z uregulowaniami art. 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz. 885 ze zm.), określającego katalog zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego, które mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe.

2. W treści załącznika *Wykaz osób upoważnionych do zatwierdzania dowodów księgowych do wypłaty*, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 140/2012 Burmistrza Opoczna z dnia 30 lipca 2012 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dowodów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Opocznie, wskazano - że do zatwierdzenia dowodów księgowych upoważniony jest Burmistrz Opoczna i Zastępca Burmistrza Opoczna oraz Skarbnik - Główny Księgowy Budżetu i Zastępca Skarbnika. Powyższy zapis, w odniesieniu do Skarbnika i Zastępcy Skarbnika, był niezgodny z uregulowaniami art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, który określa że głównym księgowym jednostki sektora finansów publicznych jest pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi oraz dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych a także art. 59 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.), zgodnie z którym - dyspozycja środkami pieniężnymi gminy jest oddzielona od kasowego jej wykonania.
3. Analiza treści obowiązujących w kontrolowanej jednostce zasad rachunkowości wykazała, że:
 - w określonym załącznikiem nr 2 do zarządzenia Burmistrza Opoczna nr 139/2012 z dnia 30 lipca 2012 roku w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont dla budżetu gminy Opoczno i Urzędu Miejskiego *Planie kont dla Urzędu Miejskiego*, w odniesieniu do konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych, ustalono, że przypisy należności dokonywane są na koniec każdego okresu sprawozdawczego (kwartał) na podstawie sprawozdań z ewidencji podatkowej, co było niezgodne z faktycznie funkcjonującymi w Urzędzie zasadami, zgodnie z którymi przypisu takiego dokonywano miesięcznie. Analogicznie, w opisie do zasad funkcjonowania: konta 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych i konta 902 - Wydatki budżetu, zawartym w załączniku nr 1 *Plan kont dla budżetu gminy Opoczno* do ww. zarządzenia, określono, że zapisów po stronie Ma konta 223 i po stronie Wn konta 902 dokonuje się kwartalnie na podstawie sprawozdań. Powyższe nie było zgodne z faktycznie obowiązującymi w jednostce miesięcznymi okresami ewidencjonowania sprawozdań,
 - nie określono wykazu i zasad funkcjonowania kont dla ewidencji podatków i opłat, wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr

208, poz. 1375), w tym w szczególności zasad funkcjonowania kont pozabilansowych: 990 - Rozrachunki z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika i 991 - Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników,

- w wykazach programów komputerowych finansowo-księgowych funkcjonujących w Urzędzie Miejskim w Opocznie, określonych zarządzeniami Burmistrza Opoczna: nr 1/2012 z dnia 2012 roku w sprawie wykazu programów komputerowych używanych w Urzędzie Miejskim w Opocznie oraz zasad archiwizacji danych na nośnikach komputerowych i nr 41/2014 Burmistrza Opoczna z dnia 19 marca 2014 roku w sprawie aktualizacji wykazu programów komputerowych używanych w Urzędzie Miejskim w Opocznie oraz zasad archiwizacji danych na nośnikach komputerowych, nie wykazano programu „Środki trwałe”, którego funkcjonowanie w Urzędzie Miejskim ustalono zarządzeniem nr 265/2015 Burmistrza Opoczna z dnia 3 grudnia 2015 roku, a który użytkowany był również w latach poprzednich, co wskazuje na brak aktualizacji obowiązujących w jednostce zasad rachunkowości, czego obowiązek wynikał z uregulowań art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.).

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Wykazane przez jednostkę w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-PDP, sporządzonych według stanu na 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2014 roku, skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości i w podatku od środków transportowych nie były zgodne z danymi wyliczonymi na podstawie dokumentacji źródłowej oraz ewidencji gruntów i budynków. Powyższe wynikało, w szczególności z wykazywania przez organ podatkowy skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości z pominięciem skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w odniesieniu do gruntów i budynków zwolnionych z podatku na podstawie zapisów uchwały nr XXXII/302/05 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 30 listopada 2005 roku i obowiązującej od 1 stycznia 2014 roku uchwały nr XXXIX/383/14 Rady Miejskiej w Opocznie w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości. W odniesieniu do skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych nieprawidłowości wynikały z braku aktualizacji w systemie komputerowym górnych stawek podatkowych, zgodnie ze zmianami wynikającymi z rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w poszczególnych latach.
2. Analiza wykazanych w bilansie Urzędu Miejskiego, sporządzonym według stanu na 31 grudnia 2014 roku, danych w zakresie pozycji *Poz.A.II.1 Środki trwałe* w odniesieniu do ewidencji analitycznej środków trwałych i ich umorzenia wykazała nieprawidłowe ujęcie wartości budynków, lokali i obiektów inżynierii lądowej i wodnej, urządzeń technicznych i maszyn oraz

innych środków trwałych. W trakcie czynności kontrolnych RIO w Łodzi jednostka złożyła korektę bilansu uwzględniającą zgodne z danymi ewidencji księgowej wielkości w zakresie wartości netto środków trwałych w poszczególnych pozycjach bilansu (A.II.1.2, A.II.1.3, A.II.1.5).

W zakresie prognozowania wielkości budżetowych

W wyniku analizy danych zawartych w wieloletnich prognozach finansowych Gminy Opczno z lat 2013, 2014 i I półrocza 2015 roku, kontrolujące stwierdziły:

- w zakresie prognozowanych dochodów bieżących przypadki wzrostu dochodów bieżących na poziomie znacznie przekraczającym prognozy Ministerstwa Finansów, bez wskazania w objaśnieniach do wieloletnich prognoz finansowych przyjętych w tym zakresie założeń i wielkości, np. w wieloletniej prognozie Finansowej uchwalonej na 2013 rok i lata następne zaplanowano wzrost dochodów bieżących w roku 2015 w stosunku do roku 2014 o 7,08%, w 2016 roku w odniesieniu do 2015 roku o 6,94%, zaś w prognozie tej po zmianach – planowana wzrost o 7,36% dochodów bieżących w roku 2015 w stosunku do roku 2014. W wieloletniej prognozie finansowej na 2014 rok i lata następne założono wzrost dochodów bieżących w 2015 roku w odniesieniu do roku 2014 o 11,97%, co skorygowano następnie do wysokości 4,04%;
- w odniesieniu do prognozowanych dochodów majątkowych stwierdzono: niespójność w zakresie wysokości dochodów majątkowych planowanych na 2014 rok w przyjętej wieloletniej prognozie finansowej na 2014 rok i lata następne, na kwotę 3.970.790,60 zł z danymi wynikającymi z zawartych umów, według których kwota ta stanowiła 2.580.487,16 zł. W prognozie po zmianach kwotę dochodów majątkowych ustalono w wysokości 4.259.127,43 zł, podczas gdy wynikająca z zawartych na ten dzień umów kwota wynosiła 3.102.457,16 zł,
- w zakresie planowanych wydatków bieżących stwierdzono zakładany ich wzrost o 6,73% w 2015 roku w stosunku do roku 2014 określony wieloletnią prognozą finansową z 2014 roku w wersji pierwotnej, zaś wieloletnią prognozą finansową obowiązującą na 30 czerwca 2015 roku zaplanowano zmniejszenie wydatków bieżących planowanych na 2016 rok w stosunku do roku 2015 o 2,99%, a powyższych wielkości nie uzasadniono w objaśnieniach do ww. prognoz.

W zakresie powyższych uwag wskazać należy, że objaśnienia pozwalają na weryfikację przyjmowanych założeń uzasadniających prognozowanie wartości finansowych w określonych kwotach, co ma znaczenie z punktu widzenia wymogu realistyczności wieloletniej prognozy finansowej, o którym mowa w art. 226 ust.1 ustawy o finansach publicznych.

W zakresie udzielania dotacji na realizację zadań zleconych na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

W przypadku udzielenia dotacji na rzecz Ludowego Klubu Sportowego „Opocznianka” stwierdzono, że w harmonogramie w pkt 9 oferty (poszczególne działania w zakresie realizowanego zadania publicznego) nie określono terminów rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych działań oraz liczbowego określenia rozmiaru działań planowanych przy realizacji zadania, np. podania liczby uczestników tych zajęć i dokładnych danych dotyczących terminów i częstotliwości zajęć. Zgodnie z treścią przypisu nr 13 przy punkcie 9 oferty - w harmonogramie należało podać terminy rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych działań oraz liczbowe określenie skali działań planowanych przy realizacji zadania publicznego (tzn. miar adekwatnych dla danego zadania publicznego, np. liczba świadczeń udzielanych tygodniowo, miesięcznie, liczba adresatów). Powyższe stanowiło naruszenie przepisu art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.), zgodnie z którym - oferta realizacji zadania publicznego złożona w trybie otwartego konkursu ofert powinna zawierać w szczególności szczegółowy zakres rzeczowy zadania publicznego proponowanego do realizacji.

W zakresie wydatków na podróże służbowe pracowników

Stwierdzono liczne przypadki delegacji, na których brak było daty rozliczenia dokumentu przez osoby delegowane, w związku z czym nie było podstaw do stwierdzenia, czy przedmiotowe delegacje rozliczono terminowo. Ponadto stwierdzono jeden przypadek delegacji, na podstawie której delegowany w dniu 11 marca 2015 roku do wyjazdu służbowego pracownik, rozliczył dokument dopiero w dniu 28 sierpnia 2015 roku. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów § 5 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 167), zgodnie z którym - pracownik dokonuje rozliczenia kosztów podróży krajowej lub podróży zagranicznej nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia tej podróży.

W zakresie udzielenia zamówień publicznych

1. W przypadku zadania pn. „Przebudowa dróg na osiedlu Kolejowym w m. Opoczno” zamawiający udzielił zamówienia dodatkowego dotychczasowemu wykonawcy robót powołując się na przepisy art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.), zgodnie z którym - zamawiający może udzielić zamówień dodatkowych tylko dotychczasowemu wykonawcy robót budowlanych, nieobjętych zamówieniem podstawowym i nieprzekraczających łącznie 50% wartości realizowanego zamówienia, niezbędnych do jego prawidłowego wykonania, których wykonanie stało się konieczne na skutek

sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia. Opisany przez kontrolujących w protokole kontroli stan faktyczny nie spełniał przesłanek określonych w art. 67 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy, z uwagi na fakt, iż istotą zamówień dodatkowych jest nieprzewidywalność konieczności wykonania robót dodatkowych i niezbędność ich wykonania, tak aby zamówienie podstawowe mogło zostać prawidłowo zrealizowane. Powyższa przesłanka nie zachodziła w przypadku opisanego zadania w okolicznościach, gdy zamawiający zmienił koncepcję na wykonanie zamówienia podstawowego w trakcie realizacji inwestycji, rozszerzając zakres przedmiotu zamówienia o wykonanie dodatkowych odcinków chodników.

2. W przypadku zadania pn. „Budowa pętli autobusowej długość 395 m z przystankiem i stanowiskami postojowymi, chodnika, pochylni dla osób niepełnosprawnych do stacji Opoczno Południe na trasie Centralnej Magistrali Kolejowej w Opocznie” ustalenie wartości szacunkowej przedmiotu zamówienia w wysokości 609.756,10 zł było sprzeczne z wartością kosztorysową robót oszacowaną na kwotę 945.969,65 zł. Powyższe stanowiło naruszenie art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym - wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane.
3. W odniesieniu do realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Budowa pętli autobusowej długość 395 m z przystankiem i stanowiskami postojowymi, chodnika, pochylni dla osób niepełnosprawnych do stacji Opoczno Południe na trasie Centralnej Magistrali Kolejowej w Opocznie” stwierdzono, że Gmina Opoczno w dniu 29 października 2014 roku zawarła aneks nr 1 do umowy nr 272.30.26.2014 z dnia 15 września 2014 roku. Aneks sporządzono w związku z wnioskiem wykonawcy z dnia 23 października 2014 roku w sprawie wydłużenia terminu realizacji robót na budowie do dnia 15 listopada 2014 roku. W uzasadnieniu wykonawca wskazał, że: *„Przeciągające się procedury związane z rozstrzygnięciem przedmiotowego przetargu spowodowały znaczne skrócenie czasu na wykonanie robót objętych zamówieniem”*. W przedmiotowym aneksie strony wyraziły zgodę na zmianę terminu wykonania umowy, w związku z przyczynami niezawinionymi i niezależnymi od wykonawcy, wynikającymi z terminów formalno-prawnych rozstrzygnięć przetargowych. Ustalono, że zakończenie wykonania przedmiotu umowy nastąpi do dnia 14 listopada 2014 roku.

W zakresie opisanego stanu faktycznego wskazać należy, że uzasadnienie wniosku wykonawcy, zgodnie z którym: *„Przeciągające się procedury związane z rozstrzygnięciem przedmiotowego przetargu spowodowały znaczne skrócenie czasu na wykonanie robót objętych zamówieniem”* nie znajdowały uzasadnienia, biorąc pod uwagę fakt, iż strony zawarły umowę w dziesiątym dniu od dnia, w którym upływał termin składania ofert. Zatem procedury związane z rozstrzygnięciem przetargu uznać można za

niezwłoczne. Wskazać należy także, że w przedłożonej kontrolującym dokumentacji brak było protokołu konieczności upoważniającego do zawarcia aneksu, co było wymagane zapisem § 10 ust. 5 umowy, zgodnie z którym: „Warunkiem wprowadzenia istotnych zmian zawartej umowy jest sporządzenie podpisanego przez strony protokołu konieczności określającego przyczyny zmiany oraz potwierdzającego wystąpienie okoliczności wymienionej w ust. 2, 3 i 4 § 10 umowy”. Ponadto zapis § 10 ust. 6 umowy stanowił, iż: „Termin powiadomienia o konieczności wprowadzenia zmian w zawartej umowie nie może nastąpić później niż 3 dni od zaistnienia okoliczności uzasadniających zmiany w umowie”. Złożenie wniosku przez wykonawcę w 38 dniu od zaistnienia okoliczności, na które powołał się wykonawca (tj. od zakończenia procedur związanych z rozstrzygnięciem przetargu) było sprzeczne z zapisami § 10 ust. 6 umowy.

Odnosząc się do przesłanek upoważniających zamawiającego do zawarcia aneksu do umowy, zgodnie z którym przedłużono termin realizacji inwestycji o 14 dni, należy wskazać, że powyższe stanowiło istotną zmianę postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy. W ustalonym stanie faktycznym stwierdzono bowiem, że termin realizacji zamówienia określony przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu do dnia 31 października 2014 roku, biorąc pod uwagę trzydziestodniowy termin związania ofertą, liczony od dnia otwarcia ofert tj. 5 września 2014 roku – był terminem krótkim, w stosunku do przewidzianego zakresu prac. Zakładając bowiem, że na etapie badania przez zamawiającego złożonych ofert, mogły wystąpić okoliczności powodujące wydłużenie terminu rozstrzygnięcia przetargu (do 30 dni, zgodnie z przewidzianym okresem związania ofertą), to przyjęć należy, że czas na realizację inwestycji mógłby zostać znacznie ograniczony. Przyjmując, że w okolicznościach, w których najkrótszy termin do realizacji przedmiotu zamówienia mógł wynosić 26 dni, to przedłużenie terminu realizacji inwestycji o kolejne 14 dni stanowiłoby ponad 50% całego pierwotnie ustalonego czasu realizacji zamówienia. Także w sytuacji, gdy wykonawca, z którym zawarto umowę w dniu 15 września 2014 roku posiadał 46 dni na realizację inwestycji, przedłużenie terminu zakończenia zadania o 14 dni stanowiło ponad 30% ustalonego w umowie czasu ukończenia przedmiotu zamówienia.

Zamawiający dokonał zatem istotnej zmiany umowy poprzez zmianę terminu realizacji inwestycji, a w konsekwencji naruszył art. 144 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany.

Termin realizacji przedmiotu zamówienia, z uwagi na wyżej opisane okoliczności był istotną okolicznością określającą decyzje wykonawców dotyczące udziału w postępowaniu. Niektórzy oferenci mogli nie złożyć ofert,

z uwagi na bardzo krótki termin realizacji zadania w stosunku do zakresu prac (w dodatku czas realizacji zamówienia nie był jednoznacznie wyznaczony, bowiem nie było wiadomo kiedy zostanie zawarta umowa w sprawie zamówienia publicznego). Natomiast w przypadku, gdy od początku wiadomo byłoby, że termin realizacji umowy jest dłuższy o 14 dni albo, że przy realizacji zamówienia możliwe będzie wydłużenie terminu ukończenia zadania o 14 dni - to nie można wykluczyć, że do udziału w postępowaniu przystąpiłaby większa ilość wykonawców.

W zakresie dochodów z tytułu podatków

1. W przypadku podatników opodatkowanych podatkiem od nieruchomości od osób fizycznych organ podatkowy wystawiał decyzję tylko na jednego z podatników (współmałżonków), czym naruszył przepis art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 849 ze zm.), zgodnie z którym - jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany stanowi współwłasność lub znajduje się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to stanowi odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy od nieruchomości lub obiektu budowlanego ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach, z zastrzeżeniem ust. 5. Wskazać należy, że w okolicznościach w których po zmianach wprowadzonych do ww. ustawy, z dniem 1 stycznia 2003 roku małżonkowie są traktowani jak inni współwłaściciele nieruchomości, każdy małżonek z osobna powinien otrzymać decyzję wymiarową na nieruchomość wspólną. Decyzje należy sporządzić w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i powinni być w niej wskazani obydwój małżonkowie jako adresaci (podatnicy) oraz wymierzony podatek w jednej kwocie, tj. bez podziału kwoty na współwłaścicieli. Doręczenie decyzji tylko jednemu z małżonków jest niezgodne z przepisami dotyczącymi doręczeń zawartymi w Ordynacji podatkowej i będzie skutkowało tym, że małżonek, który decyzji nie otrzymał, nie będzie zobowiązany do zapłacenia podatku i nie będzie możliwe egzekwowanie należności od niego.
2. W przypadku zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych stwierdzono jeden przypadek braku podjęcia działań przez organ podatkowy oraz liczne przypadki podejmowania tych działań ze zwłoką. Natomiast w przypadku zaległości w podatku od środków transportowych od osób prawnych stwierdzono jeden przypadek podjęcia działań ze zwłoką. Powyższe stanowiło naruszenie postanowień: rozporządzenia Ministra Finansów dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U nr 137, poz. 1541 ze zm., obowiązywało do 20 maja 2014 roku), zgodnie z którym - po upływie terminu płatności danego zobowiązania powinno być wystawione dłużnikowi upomnienie, określające termin jego zapłaty; po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu powinien być wystawiony tytuł wykonawczy. Windykację każdej nieuiszczonej w obowiązującym terminie raty podatku, przeprowadza się przed upływem terminu wpłaty kolejnej; a następnie rozporządzenia Ministra Finansów

z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 656, obowiązywało od 20 maja 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku), zgodnie z którym - wierzyciel niezwłocznie doręcza zobowiązanemu upomnienie, w przypadku, gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo, gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

W zakresie dochodów z majątku

1. Analiza dokumentacji dotyczącej sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Gminy Opoczno wykazała, że sprzedaż w trybie bezprzetargowym działki o numerze ewidencyjnym 1093/6, w obrębie 12 miasta Opoczno, dokonano na podstawie zarządzenia nr 191/2014 Burmistrza Opoczna z dnia 9 października 2014 roku w sprawie bezprzetargowego zbycia nieruchomości. Zarządzenie podjęte została na podstawie postanowień uchwały Rady Miejskiej w Opocznie nr V/37/11 z dnia 30 marca 2011 roku w sprawie zasad nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata. W § 7 uchwały określono, że sprzedaż lub oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste w trybie bezprzetargowym następuje w przypadkach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami. Przedłożona dokumentacja nie potwierdzała jednoznacznie spełniania przesłanek określonych we wskazanym przez zbywającego art. 37 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy, gdyż treść sporządzonej przez MONDRA design, mgr inż. Łukasz Woźniak opinii z dnia 14 lutego 2013 roku nie wykluczała jednoznacznie możliwości zagospodarowania działki o numerze ewidencyjnym 1093/6 w obrębie 12 m. Opoczno jako odrębnej nieruchomości, zaś sprzedaż nieruchomości dokonano na rzecz jednego ze współwłaścicieli nieruchomości przyległej obejmującej działki o numerach ewidencyjnych 1016 i 1019.
2. Nie opublikowano wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, zawierającego wszystkie wymagane - przez art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.) - elementy, w odniesieniu do niezabudowanej nieruchomości, położonej w obrębie 20 miasta Opoczno, obejmującej działki o numerach ewidencyjnych 1, 2, 3/1 i 309 o łącznej powierzchni 0,5410 ha.
3. W odniesieniu do sprzedaży w przetargu ograniczonym nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działki o numerach 8/2 i 8/3, w obrębie 20 Opoczna, kontrolujące stwierdziły brak opublikowania listy uczestników zakwalifikowanych do udziału w przetargu ustnym ograniczonym na sprzedaż ww. nieruchomości, zgodnie z wymogiem wynikającym z § 15 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 1490).

4. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób gminy stwierdzono, że:
 - w wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy nie uwzględniono zbycia lokalu mieszkalnego przy ul. Kossaka 16 m. 10 w Opocznie (art. 21 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego - tekst jednolity Dz.U. z 2014 roku, poz. 150 ze zm.). W odniesieniu do procedury zbycia ustalono, że w treści wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży wraz z udziałem w użytkowaniu wieczystym, nie określono stawki procentowej opłat z tytułu użytkowania wieczystego, niezgodnie z wymogiem wynikającym z art. 35 ust. 2 pkt 7 ustawy o gospodarce nieruchomościami, Ponadto, w treści ogłoszenia o II przetargu nieograniczonym nie zawarto informacji o terminie I przetargu, niezgodnie z wymogiem określonym w art. 38 ust. 2 ww. ustawy. Informacji o wyniku I, II i III przetargu nie upubliczniono na zasadach określonych w § 12 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości,
 - w odniesieniu do sprzedaży lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców stwierdzono, że nie zweryfikowano spełniania przez najemcę lokalu mieszkalnego przy ul. Partyzantów 26 m. 18 w Opocznie przesłanek umożliwiających sprzedaż na jego rzecz lokalu, co było niezgodne z wymogami określonymi przez organ stanowiący uchwałą nr XLVI/401/10 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 7 października 2010 roku w sprawie zasad zbywania lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Opoczno w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców. Ponadto ustalono, że wnioskujący o nabycie lokalu najemcy zostali obciążeni kosztami wyceny: lokalu przy ul. Kossaka 16 m. 59 w Opocznie w kwocie 210,00 zł; lokalu przy ul. Partyzantów 26 m. 18 w Opocznie w kwocie 216,48 zł; lokalu mieszkalnego przy ul. Piotrkowskiej 59 m. 1 na kwotę 180,00 zł, co nie znajdowało umocowania w przepisach obowiązującego prawa, gdyż regulacje ustawowe nakładają na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) obowiązek podania ceny nieruchomości w chwili jej przeznaczenia do sprzedaży i nie zawierają podstawy do przeniesienia obowiązku oszacowania lokalu na nabywcę, co szczegółowo opisano na stronie 125 protokołu kontroli.
5. W odniesieniu do procedury oddania w dzierżawę nieruchomości z zasobu gminy, kontrolujące ustaliły, że w treści wykazu przeznaczonej do oddania w dzierżawę nieruchomości rolnej, tj. gruntu obejmującego działkę o numerze ewidencyjnym 210, o powierzchni 0,0643 ha i działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym 3 o powierzchni 0,2623 ha, nie wskazano terminu wnoszenia opłat, co nie było zgodne z art. 35 ust. 2 pkt 10 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
6. Analiza dokumentacji dotyczącej egzekwowania zaległości z tytułu czynszu dzierżawnego wykazała, że w odniesieniu do zaległości:

- Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, plac Kościuszki 1 w Opocznie, które stanowiły na 31 grudnia 2014 roku kwotę 123.718,15 zł,
 - dzierżawcy o numerach kartotek 231 i 236, którego zaległość wynosiła na 31 grudnia 2014 roku w zakresie kartoteki nr 231 kwotę 9.186,76 zł, a na 30 czerwca 2015 roku – 10.644,70 zł, zaś w zakresie kartoteki nr 236 na 31 grudnia 2014 roku – 12.060,80 zł, a na 30 czerwca 2015 roku – 13.922,44 zł,
- bezskuteczny upływ terminu zapłaty wyznaczonego w wystosowanych wezwaniach nie skutkowało podejmowaniem dalszych czynności określonych mających na celu skuteczne wyegzekwowanie zaległości, a wezwania wystawiano wielokrotnie na zaległości dotyczące tych samych okresów płatności czynszu.
7. Na mocy obowiązującej od dnia 1 stycznia 2014 roku umowy, zawartej na czas nieoznaczony, między Gminą Opoczno a Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o., Gmina Opoczno oddała w dzierżawę, do używania i pobierania pożytków, nieruchomości zabudowane stanowiące własność Gminy Opoczno, pozostające w jej samoistnym posiadaniu, pozostające dotychczas we władaniu gminy Opoczno lub podmiotów działających na jej zlecenie oraz lokale stanowiące własność Gminy w budynkach wspólnot mieszkaniowych. Zakres zadań zleconych do realizacji dzierżawcy określony opisywaną umową zawierał katalog czynności określanych jako zarządzanie nieruchomością, które to czynności, w odniesieniu do publicznego zasobu nieruchomości, obejmującego również zasób mieszkaniowy i lokale użytkowe stanowiące własność gminy, zgodnie z art. 185 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, winny być wykonywane na podstawie zawartej w formie pisemnej umowy o zarządzanie, a wykonawcą tej usługi należy wyłonić zgodnie z procedurami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.).
 8. W zakresie procedur oddania w najem lokali z zasobu mieszkaniowego Gminy stwierdzono, że w stosunku do: lokalu mieszkalnego przy ul. Przemysłowej 3/18 nie dokonano wyliczenia, z którego wynikało spełnianie wymogów w zakresie dochodów na członka rodziny; lokalu mieszkalnego przy ul. Przemysłowej 3/16 – nie ustalono dochodów wnioskodawczyni oraz nie dokonano wstępnej oceny wniosku, a także nie zweryfikowano spełniania warunków kwalifikujących do przyznania lokalu mieszkalnego w chwili otrzymania skierowania do zawarcia umowy najmu; lokalu mieszkalnego przy ul. Rolnej 14/32 oraz lokalu mieszkalnego przy ul. Sobieskiego 1/4 - nie zweryfikowano spełniania warunków i przesłanek dokonania zamiany. Powyższe było niezgodne z zasadami wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, określonymi uchwałą nr XII/110/07 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 11 października 2007 roku, którą organ stanowiący określił kryteria oraz procedury przyznawania lokali mieszkalnych.
 9. W zakresie ulg w zapłacie należności cywilnoprawnych udzielonych w 2014 roku ustalono:

- ulgi w zakresie umorzenia czynszu dzierżawnego dzierżawcy o numerze kartoteki 231 w kwocie 16.553,24 zł udzielono na wniosek, który nie spełniał wymogów określonych w uchwale nr XLVI/400/10 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 7 października 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych, mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Opoczno i jej jednostkom organizacyjnym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów do tego uprawnionych. W dokumentacji postępowania nie określono przesłanek uzasadniających udzielenie ulgi w odniesieniu do katalogu określonego w § 4 ww. uchwały, a umorzenia odsetek stanowiących kwotę 14.379,20 zł dokonano bez stosownego dokumentu,
- ulgi w zakresie wstrzymania naliczania opłat oraz odroczenia terminu płatności należności z tytułu bezumownego użytkowania gruntu, którą ustalono na kwotę 6.723,18 zł, udzielono pismem Bż-320/4/2014 z dnia 28 marca 2014 roku podpisanym przez Skarbnik Gminy, tj. w formie i przez osobę nie posiadającą stosownego umocowania.

Powyższych ulg udzielono z naruszeniem procedur, form i trybu postępowania określonych przez organ stanowiący uchwałą nr XLVI/400/10 Rady Miejskiej w Opocznie z dnia 7 października 2010 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych, mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Opoczno i jej jednostkom organizacyjnym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów do tego uprawnionych.

W zakresie ewidencji majątku gminy i inwentaryzacji

1. Stwierdzono znaczną różnicę czasową między datą nabycia środka trwałego a datą przyjęcia go do użytkowania, tj. środek trwały *Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Opoczno-Zlewnia Kruszewiec - sieć kanalizacji sanitarnej i Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Opoczno - Zlewnia Kruszewiec kanały grawitacyjne, przykanaliki*, przyjęto dwoma dowodami - OT 2/2014 z dnia 26 listopada 2014 roku i OT 3/2014 z dnia 26 listopada 2014 roku. W tej dacie przyjęto środek trwały *Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Opoczno-Zlewnia Kruszewiec Oczyszczalnia ścieków* zaewidencjonowany na podstawie dowodu OT 4/2014 z dnia 26 listopada 2014 roku, podczas gdy obiekty te zostały odebrane i przekazane do użytkowania protokołem z dnia 5 czerwca 2014 roku. Ponadto, w zakresie zmniejszenia wartości środków trwałych w urządzeniach księgowych jednostki ustalono, że z datą 31 marca 2014 roku, na podstawie dowodu PT przekazania obiektu przedszkola sporządzonego z datą 31 marca 2014 roku, ujęto zmniejszenie wartości środków trwałych wynikające z przekazania tego obiektu protokołem z dnia 26 listopada 2013 roku na mocy decyzji, która stała się ostateczna z dniem 29 października 2013 roku.

Powyższe wskazuje na niebieżące ujęcie ww. operacji w urządzeniach księgowych jednostki, co naruszało art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

2. W odniesieniu do wymienionych niżej obiektów stwierdzono zastosowanie nieprawidłowych stawek umorzeniowych:

- pozycja 519 w księdze inwentarzowej – fontanna, ujęta w klasyfikacji środków trwałych w grupie 2, podgrupie 21, rodzaju 211. Zastosowano stawkę umorzeniową 4,00%, co było niezgodne z przepisami ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 851 ze zm.), w których dla tak zaklasyfikowanego środka trwałego ustalono stawkę 4,50%. Powyższe skutkowało różnicą w naliczeniu umorzenia w kwocie 170,03 zł (zaniżenie),
- pozycja 971 środek trwały zaklasyfikowany do grupy 2, podgrupy 29, rodzaju 291 (basen p.poż) - zastosowano stawkę umorzeniową 2,50%, zaś określona w przepisach ww. ustawy wynosiła 4,50%, co skutkowało zaniżeniem naliczonego umorzenia o kwotę 101,40 zł,
- pozycja 1017 - zbiornik odcieków ZUO - zaklasyfikowany do grupy 2, podgrupy 29, rodzaju 291, zastosowano stawkę umorzeniową 2,50%, co nie było zgodne z przepisami ww. ustawy, w których dla środków trwałych zaliczonych do tej podziałki klasyfikacji środków trwałych ustalono 4,50% stawkę umorzeniową. Powyższe skutkowało zaniżeniem naliczonego umorzenia o kwotę 4.796,73 zł.

W trakcie czynności kontrolnych jednostka dokonała stosownych korekt naliczenia umorzenia w odniesieniu do środków trwałych ujętych w pozycjach 519 i 1017, zaś w odniesieniu do środka trwałego zaewidencjonowanego pod pozycją 971 dokonano zmiany zaklasyfikowania do grupy 2, podgrupy 22, rodzaju 224, utrzymując 2,50% stawkę amortyzacyjną.

Ponadto środek trwały ujęty w księdze inwentarzowej pod pozycją 1660 – Pomnik Wdzięczności, zakwalifikowano do grupy 8, podgrupy 80, rodzaju 808 klasyfikacji środków trwałych, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz.U. nr 242, poz. 1622). Zgodnie z ww. rozporządzeniem - pomniki ujmują się w grupie 2 Obiekty inżynierii lądowej i wodnej. Powyższy obiekt zaklasyfikowany winien być do podgrupy 29, rodzaju 291 ze stawką umorzenia 4,50%, a jego błędne zaklasyfikowanie skutkowało zastosowaniem stawki umorzeniowej 20% i naliczeniem umorzenia w kwocie 80.776,20 zł, tj. zawyżeniem odpisu o kwotę 62.601,55 zł. W trakcie czynności kontrolnych jednostka dokonała w odniesieniu do środka trwałego stosownej korekty naliczenia umorzenia oraz zaklasyfikowała obiekt do grupy 2, podgrupy 29, rodzaju 291.

10. W zakresie ewidencji wartości niematerialnych i prawnych w 2014 roku stwierdzono, że:

- zmniejszenia stanu w kwocie 73.089,25 zł dokonano na podstawie PK nr 2/148/2014 z dnia 3 grudnia 2014 roku, sporządzonego w oparciu o dowód LN – likwidacja przedmiotu nietrwałego (którego to dokumentu nie przewidywały zapisy uregulowań wewnętrznych),
- zmniejszenia na kwotę 7.049,16 zł dokonano na podstawie PK 5/44/2014 z dnia 20 stycznia 2015 roku sporządzonego w oparciu o „załącznik nr 1 Likwidacja Środka Trwałego”

bez sporządzenia protokołów likwidacji określonych załącznikiem nr 4 do zarządzenia Burmistrza Opoczna nr 99/2011 z dnia 24 maja 2011 roku w sprawie powołania stałej komisji likwidacyjnej, określenia trybu jej pracy oraz sposobu likwidacji środków trwałych, pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych Urzędu Miejskiego w Opocznie.

11. W odniesieniu do inwentaryzacji przeprowadzonej według stanu na 31 grudnia 2014 roku stwierdzono naruszenie regulacji wewnętrznych ustalonych w zarządzeniu nr 204/2014 Burmistrza Opoczna z dnia 3 listopada 2014 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w 2014 roku oraz powołania komisji inwentaryzacyjnej i zespołów spisowych do jej przeprowadzenia oraz zarządzeniu nr 3/2005 Burmistrza Opoczna z dnia 17 stycznia 2005 roku Instrukcja w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie, co polegało w szczególności na:

- pobranie arkuszy spisu z natury potwierdziły przewodniczące zespołów spisowych, co było niezgodne z § 6.1 zarządzenia nr 204/2014 z dnia 3 listopada 2014 roku i § 14 Inwentaryzacja właściwa pkt 1 obowiązującej Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie,
- zaniechaniu rozliczenia pobranego do przeprowadzenia spisu z natury arkusza o numerze 757,
- niewykonaniu w pełni i terminowo przyjętego planu prac wynikającego z zarządzenia nr 204/2014 Burmistrza Opoczna z dnia 3 listopada 2014 roku, a mianowicie: weryfikacji salda konta 201 dokonano w dniu 4 lutego 2015 roku, a konta 800 z datą 2 marca 2015 roku, co było niezgodne z postanowieniami zarządzenia nr 204/2014 Burmistrza Opoczna z dnia 3 listopada 2014 roku, którymi określono termin realizacji tych czynności do dnia 10 stycznia 2015 roku,
- zaniechaniu udokumentowania przeprowadzenia inwentaryzacji drogą weryfikacji sald środków pieniężnych w drodze oraz rozliczeń międzyokresowych, czego wymóg wynikał z § 2 ust. 1 pkt 4 ww. zarządzenia.

Ponadto stwierdzono, że komisja inwentaryzacyjna nie sporządziła zestawienia różnic inwentaryzacyjnych w formie i zakresie określonym postanowieniami Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku oraz zasad odpowiedzialności za powierzone mienie, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 3/2005 Burmistrza Opoczna

z dnia 17 stycznia 2005 roku. Nie sporządzono także: rozliczenia końcowego (ilościowo-wartościowego) według wzoru określonego załącznikiem nr 11 do ww. Instrukcji gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku (niektóre elementy określone przedmiotowym wzorem zawierał Protokół końcowy z inwentaryzacji składników majątkowych Gminy-Miasta Opoczno); Protokołu z rozliczenia wyników inwentaryzacji, określonego wzorem stanowiącym załącznik nr 12 do ww. Instrukcji, w tym w szczególności zestawienia różnic inwentaryzacyjnych, przyczyn ich powstania, ustaleń w zakresie zakwalifikowania różnic jako niezawinione lub zawinione, opinii radcy prawnego co do wniosków komisji w sprawie rozliczenia różnic, opinii głównego księgowego oraz Decyzji kierownika jednostki w sprawie różnic inwentaryzacyjnych, tj. dokumentu określonego wzorem stanowiącym załącznik nr 13 do ww. Instrukcji, w tym w szczególności zatwierdzenia rozliczenia końcowego oraz zakwalifikowania i rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych.

Odpowiedzialność za ujawnione nieprawidłowości i naruszenia ponoszą pracownicy Urzędu Miejskiego w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić zgodność zakresu zadań określonego dla zakładu budżetowego Kryta Pływalnia „Opoczyńska Fala” w Opocznie z uregulowaniami art. 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
2. Zapewnić zgodność wewnętrznych procedur kontroli finansowej z uregulowaniami art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i art. 59 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
3. Dokonywać aktualizacji uregulowań wewnętrznych w zakresie przyjętych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości. W polityce rachunkowości uwzględnić uregulowania rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

4. Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych wykazywać w kwotach wyliczonych na podstawie danych źródłowych w zakresie przedmiotów opodatkowania, zgodnie z Instrukcją sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącą załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej².
5. Prognozując wartości w wieloletniej prognozie finansowej wziąć pod uwagę wnioski zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, w kontekście wymogu realistyczności prognozy, o którym mowa w art. 226 ust.1 ustawy o finansach publicznych.
6. Zapewnić dochowanie należytej staranności przez pracowników dokonujących oceny ofert składanych w otwartych konkursach organizowanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w szczególności w zakresie wymogu wynikającego z art. 14 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym - oferta realizacji zadania publicznego złożona w trybie otwartego konkursu ofert powinna zawierać w szczególności szczegółowy zakres rzeczowy zadania publicznego proponowanego do realizacji.
7. Egzekwować terminowe rozliczanie delegacji przez osoby delegowane w podróż służbową. Zgodnie z § 5 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej - pracownik dokonuje rozliczenia kosztów podróży krajowej lub podróży zagranicznej nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia tej podróży.
8. Zapewnić przestrzeganie art. 10 ust.2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym - zamawiający może udzielić zamówienia w trybie negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki, zapytania o cenę albo licytacji elektronicznej tylko w przypadkach określonych w ustawie.
9. W zakresie ustalenia wartości szacunkowej przedmiotu zamówienia zapewnić przestrzeganie przepisów art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym - wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku - Prawo budowlane.
10. Zapewnić przestrzeganie art. 144 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym - zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej

² W dniu 24 marca 2016 roku jednostka złożyła korekty sprawozdań za 2013 i za 2014 rok, prezentując prawidłowe dane dotyczące skutków finansowych.

umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany.

11. Zapewnić przestrzegać art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym, jeżeli nieruchomości lub obiekt budowlany stanowi współwłasność lub znajduje się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to stanowi odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy od nieruchomości lub obiektu budowlanego ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach, z zastrzeżeniem ust. 4a i 5.
12. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych na podatek od środków transportowych od osób fizycznych, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.
13. Zapewnić prowadzenie windykacji zaległości podatkowych, przestrzegając przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2367), w szczególności - zgodnie z § 9 tego rozporządzenia - wystawiać niezwłocznie tytuły wykonawcze, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.
14. Zapewnić przestrzeganie wynikającego z art. 35 ust.1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami obowiązku podawania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia zawierającego ustawowo wskazane informacje.
15. W odniesieniu do postępowań dotyczących sprzedaży nieruchomości prowadzonych w trybie przetargu ograniczonego przestrzegać wymogu określonego w § 15 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, dotyczącego publikacji listy uczestników zakwalifikowanych do udziału w przetargu.
16. Sprzedaży lokali mieszkalnych dokonywać zgodnie z wieloletnim programem gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy, przestrzegając zasad i trybu określonych uregulowaniami wewnętrznymi oraz przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami.
17. W wykazach nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę zawierać wszystkie elementy określone w art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
18. Systematycznie i bieżąco podejmować działania w zakresie egzekwowania dochodów z tytułów cywilnoprawnych, uwzględniając także możliwość sądowego dochodzenia zapłaty należności w przypadku braku uiszczenia

świadczenia przez dłużnika na podstawie skierowanych do niego wezwań do zapłaty.

19. Zarządzanie nieruchomościami stanowiącymi gminny zasób nieruchomości zlecać zgodnie z uregulowaniami art. 185 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Wykonawcę usługi wyłonić w oparciu o procedury określone w przepisach ustawy Prawo zamówień publicznych.
20. W odniesieniu do przyznawania lokali mieszkalnych z zasobu mieszkaniowego Gminy Opoczno przestrzegać zasad, kryteriów i procedur oddania w najem lokali z zasobu mieszkaniowego Gminy ustalonych przez organ stanowiący.
21. Ulg w zakresie wierzytelności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Opoczno i jej jednostkom organizacyjnym udzielać na zasadach określonych przez organ stanowiący.
22. Zapewnić bieżącą ewidencję zdarzeń w księgach rachunkowych, zgodnie z art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości.
23. Zapisów w ewidencji księgowej jednostki w zakresie zmniejszenia wartości składników majątkowych dokonywać w oparciu o dokumenty określone obowiązującymi w tym zakresie uregulowaniami wewnętrznymi.
24. Inwentaryzację składników majątkowych przeprowadzać przestrzegając obowiązujących w tym zakresie uregulowań wewnętrznych.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Burmistrza o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej w Opocznie
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Opocznie
3. aa.